

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—(ಎ) ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Should I not examine the legality and propriety of placing that report?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಅ. ಶಾಮಯ್ಯ.—ರೂಲ್ 312ರ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅರ್ಜಿಕೆತೆಗೆತೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗತಾನೇ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

STATEMENT BY THE MINISTER FOR RURAL DEVELOPMENT AND SOCIAL WELFARE

re : Elections to local bodies in the State

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ನಾನು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೊಸ್ಕರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕಳೆದ ಒಂದು ವಾರ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ಮುಂಚೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಾತನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಡ್ವಿಷರೀಟರನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ನಿಜವೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಣಿಗಳು ಏನು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ? ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕೆ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ.ಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತುಸಾರಿಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗರ).—ಇವತ್ತು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನು ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಜಯ್ಯ (ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಗಳ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ(ಮಾನ್ಯ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕಂಥ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ಅವರು ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅವರು ಮುಂಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನಗತ್ಯ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ತಂದಾಗ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಫೆಬ್ರವರಿ 28, 1975ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ ಅಂದರೆ ಈ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಈ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮ ಕಾನೂನು ಅದೇವರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಹಾಗೂ 1959ನೇ ಇಸವಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ

ಕಾನೂನು ಏನು ಇದೆಯೋ ಆ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಧಾನಸಭೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಲೋಕಸಭೆಗೆ ನಾವು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗವತ್ತಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ, ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಆಯಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನ್ಯಾಯಾಂಗವು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಎನ್. ಎಸ್. ಐ. ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದ್ವಂತಹವರು. ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು ಸಂಬಂಧಾನುಸಾರ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇರುವಾಗಲೇ ನಾವು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ 1963ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಯಲ್ಟರ್ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮಾನ್ಯತೆಯ ರೂಲ್ ನಂಬರ್ 3ನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಆದರಲ್ಲ:

“The total number of seats reserved for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the Panchayat and Local Boards shall be determined in such a manner and the number of seats so reserved shall bear, as nearly as may be, the same proportion to the total number of seats in the area as the population of the Scheduled Castes or the Scheduled Tribes, as the case may be, bears to the total population of the village.”

ಎಂದು ಇದೆ. ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೆ ವ ಹಾಜುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೆವು.

2-30 P.M.

ಆದರೆ 193ರಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಕೆಳೆಯವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಸಚಿವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. Notification No. DRLO 4 VEL 62 dated 25th June 1963. ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ—

“Notwithstanding anything contained under the Rules 3 and 4 of these rules, the total number of seats to be reserved in any panchayat under rules 3 and 4 together shall not exceed 50 per cent of the total number of members of such panchayats determined under subsection (1) of Section 5 of the Act.”

ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರಿಂದ ಏನಾಯಿತೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ 60, 70, 90ರವರೆಗೆ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಫಲವಾಗಿ 50 ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹಿಂಗಸರುಗಳ ಸೀಟನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 50ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾತೀಧ್ಯವಿರಬಾರದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 30, 40 ಭಾಗವಾಯಿತು. ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು 1963ರಲ್ಲಿ ಆಗಿ ಹೋಯಿತು. ನಾನು ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿ ಸಚಿವನಾಗಿ ಇಲ್ಲಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಳೆದ 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಗೂ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಡಿಲಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ರೂಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಾವಕಾಶ ಬೇಕು, ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸುವುದು ವಗೈರೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಡಿಲಿಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ದಯೆ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದವರ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸುಪ್ರೀಂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೂ ನನಗೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ 1971ನೇ ಇಸವಿ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನಿಷ್ಠ ಎಂದೂ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 2ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಬಿ ಬೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಂಥ ಶಾಸಕರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳಿಂದ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಮುಖಂಡರಗಳಿಂದ ವಸನಿ ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ, ಹಾಗೂ ರಿಜರ್ವ್ ಸೀಟ್ಸ್ ಮೂಲಕವೂ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಎರಡು ಮಾದರಿಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರು, ಗಿರಿಜನರು ಪ್ರಾತಿಭ್ಯಾಸ ಪರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮೊಟಕು ಆಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 16-11-1974ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೊಂದು ಸರಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಸರಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾವು 1971ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 28ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಒಂದು ಎರಕ್ಟೋರರ್ ರೋಲ್ಸ್ ಏನಿದೆ, ಆ ರೋಲ್ಸ್ ನಂತೆ ಉಪಚುನಾವಣೆಗಳು, ರೋಟೇಷನ್ ವಿಧಾನವೆಂದು ಚುನಾವಣೆಗಳು, ಹಾಗೂ ಎರಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೆಡಲೇಬೇಕು. ಅದಾದರಿಂದ 1-1-1971ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1-1-1975ರವರೆಗೆ ಯಾರು 21 ವರ್ಷ ಮುನ್ನರು ಇದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಎರಾ ಮುನ್ನರಿಗೂ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತಿತರ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು, ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8 ಸಾವಿರರಿಂದ 9 ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಆ ಮತದಾರರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದರಿಂದ 1-1-1971 ರಿಂದ 1-1-1975ರವರೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಗಲತಕ್ಕ ಬಡ್ಡನ್ನು ಸಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಚುನಾವಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದೆವು, ಅವರೂ ಕೂಡ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಇದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಜನರ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಅಥವಾ ಜನರ ರಿವಿಜನ್ ಆಫ್ ಎರಕ್ಟೋರರ್ ರೋಲ್ಸ್ ಟೈಮಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಈಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಟ್ರುಡೆನ್ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಎರಕ್ಟೋರರ್ ಆಫೀಸರ್‌ರವರು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಸರಹೆಯನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ 15 ರಿಂದ 20 ಲಕ್ಷ ಮತದಾರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು. ಸಮಾಜವಾದ ಸದಸ್ಯರು, ಇಷ್ಟು ಒಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥದ ಮತದಾರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮುಂದೂಡಿಸಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾರು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೋ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಈ ಒಂದು ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 2-3 ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕೊಂಡರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು ಯಾಗಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಂತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೊರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 8250 ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಕ್ರಮ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಆರ್ಟಿನನ್ ನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನೇ

ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಸುಮಾರು 175. ಇವು ಟು ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ. ಗ್ರಾಮೀಣರೂಪದ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು. ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಏಕೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವಂತಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳ ಶಾಸಕರುಗಳ, ಮತ್ತು ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರುಗಳ ವಿನಿಮಯವಾಗತಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು 8250 ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ರೋಪಪೋಷಣೆಗಳು ಇದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನರಿಪಡಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸಾಧ್ಯವೋ ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನುಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಯತೆಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಡಿ, ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಎಂದರೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ, ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಎರಡು ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನೂ ನಾವು ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಪಕ್ಷ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅವು ಈಗಾಗಲೇ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ವಿಳಯದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಪೇವದರ್ ಇರತಕ್ಕದ್ದು 4 ವರ್ಷ. 2 ವರ್ಷಗಳು ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಕಾನೂನು ಬದಲಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆದವು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪೆಡ್ಲರ್ ಕ್ರಾಸ್ಸ್, ಮೆಡ್ಲರ್ಸ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ವಿಚಾರ, ಡಿಲಿವರಿ ಚೇಪ್ಸ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನೂತನವಾಗಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಾವು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅಧಿಕಾರ ಚರಾಯನಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರು ಅನ್ ಪಾರ್ಟೈಸ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ 6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿ ತಾವು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Shall I produce the confidential Circular sent by your Secretary ? ಯಾರ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ತೋರಿಸಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—50 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—No body has prevented the Hon. Minister from bringing an Ordinance to that relevant Section. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತರುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ನಾವು ಅದನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯತಕ್ಕ ಕಾರಣ ಈ ಕಾಲದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ; ಆದರೆ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ನೂತನವನ್ನು ಪಾಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 28ನೇ ತಾರೀಖು ಇದರ ಅವಧಿ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಈಗತಾನೇ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. 28ನೇ ತಾರೀಖು ಸತ್ಯವರು, ಕೆಟ್ಟವರು, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಆದವರು ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೊನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲವನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ 1963ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಕಾನೂನು ಇತ್ತು. ಅವರಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ಪೆಡೂಲ್ಡ್ ಕಾನ್ಸ್ ನೂರಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಇರುವ ಕಡೆ ಬಜನಂಪ್ಪ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಿಟಿಟಾಗನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಈ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಕಾನೂನು ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಡ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು. ಈ ರೀತಿ ತಡ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅಪೇ ಹರಿಜನರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಕುಸಿದಿದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶಾದನೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದು ಚೀಫ್ ಎಲೆಕ್ಟೋರಲ್ ಕಮಿಷನ್ ರವರಿಂದ ಅನೇಕ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ 1-1-1971 ರಿಂದ 1-1-1975ರವರೆಗೆ 21 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಜನ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 8-9 ಸಾವಿರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ 25 ಲಕ್ಷ ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 28, 1975ರೊಳಗಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ ನಮಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತಡ ಮಾಡಿದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ 1963ರಿಂದ ಅಂದರೆ ಈಗ 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಂಥ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಾವು ಯಾರಾದರೂ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಮಾರಿರಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಯಾರೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ 1-1-1971 ರಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ನಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರೀ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ ಈ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯದನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಂದ ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಲಿಪಿ ಸುತ್ತಿನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಟೋರಲ್ ರೋಲ್ ಕೂಡ ಅಪ್ಪರೇಷನ್ ಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ, ಶಿಫ್ಟ್ ದಲ್ಲೆಯೇ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ವಿಷಯ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 3-4 ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದ್ದೇರಿತೆಯು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಚಾಕಟನ್ನು ಅಡ್ಡಿನೆಟ್ಟಿರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಕೇವಲ 4 ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಸೀಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿನೆಟ್ಟಿರನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅಡ್ಡಿನೆಟ್ಟಿರನ್ನು ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ದಯವಿಟ್ಟು

ಇದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರ ವೇಳೆ ಆದ ಮೇಲೆ ರಾ ಸೆಕ್ಷುಟರಿಯೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. Please go through the Proceedings of the last Session. I have raised that point last time. It is a technical point. ಅದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನರಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಜಯ್ಯ.—ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ವಿನೋದವನ್ನು ತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿವೆಂದರೆ ಅವುಗಳ ಟರ್ಮ್ 4 ವರ್ಷ 2 ವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್ಟೆಂಡ್ ಪೀರಿಯಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. 6 ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ತಪ್ಪಿಂದ ಪಡೆದು ಅವುಗಳನ್ನು 28-2-1975ರವರೆಗೆ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಹೆ ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಆಯಿತು. ಹೆ ಕೋರ್ಸ್‌ನವರು ಡಿವಿಷನ್‌ರ ಕಮಿಷನರವರ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು, ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಂದು ಜನ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಆ ಕಾನೂನು ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಈಗ 28-2-1975 ಆಮೇಲೆ 1-3-1975ರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಆಯುವುದು ಅನಿತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾರಣ ಐವತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಸಸಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು. ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿ ಗವರ್ನರ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗಿತೋ ಆ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅನ್ನು ಮಾತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೇಲೆ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿರುವ ಕೂಡ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಂಹಾರರನ್ನು ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು ಅಥವಾ ಸುಪ್ರಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 202 ಬಿ (1) (ಸಿ) ಕುಮಿನ್ಸ್ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಸುಪ್ರಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸೋ, ಸುಪ್ರಾ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಮಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಟ್ಟಾಭಯ್ಯ.—ಮಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೊಗವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು.

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR'S ADDRESS

(Debate Continued)

† ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದಪ್ಪ (ಬಿಳಿಗರೆ).—ಸರ್ವಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಆಹಾರದ ವಿತರಣೆಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ನೋವಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರದ ದಾಸಾನು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ದಾಸಾನು ಇದೆ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಮಿ ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲೇವಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದಾಸಾನು ಮಾಡಿ ಮುಕ್ತವಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಅಭಾವವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ-ಬೇರೆ-ಕುಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗಿನ್ನಿತದೆ. ಮುಕ್ತ ಮಾರು ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳು ಮಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು